

IZVRŠEVANJE SKLEPOV 14. SEJE DELAVSKEGA SVETA PODJETJA

Po razpravi na 14. seji DS podjetja smo si v uredništvu zadali nalogo, da bomo člane kolektiva redno seznanjali s potekom in izvajanjem sklepov te seje. Nekajkrat smo doslej o tem že pisali, danes pa poročamo o razpravi, ki je bila na zadnji seji upravnega odbora, o neizvršenih sklepih 14. seje DSP. Poročila o neizvršenih sklepih in vzrokih za to sta podala vodja KS in vodja EOS, ki je sprejela največ nalog 14. seje.

Tov. Iva Podpeskar je poročala upravnemu odboru o nalogah:

— proučitev operativne sposobnosti SOP in proučitev ustrezne razporeditve nalog med RTS in SOP;

— sodelovanje med službami pri izvrševanju plana na področju obratnih sredstev, na področju receptur in investicij;

— analitsko ocenjevanje delovnih mest;

— nagrajevanje strokovnih služb.

Za ureditev teh problemov je potrebno izdelati temeljit organizacijske predpise, ki bodo narejeni natančno in dosledno. Za to delo pa je potreben daljši čas in temeljite študije, kajti mnogokrat se je izkazalo, da na hitro izdelani predpisi ali naloge niso bile zadosti strokovno opravljene. Tov. Podpeskarjeva je UO razložila, da je to delo v teku, vendar pa želijo delo opraviti kvalitno, tako da bodo organizacijski predpisi veljali tudi v prihodnje. Poleg organizacijskih predpisov pa je ob tem potrebno narediti tudi predpise, ki bodo natančneje določali pristojnosti, naloge, dolžnosti ter odnose med službami (n. pr. predpis o uvajanju in lansiranju poskusne proizvodnje, predpis o spravljanju v pogon novih strojev idr.).

Člani upravnega odbora so na seji opozorili, da je bil na 14. seji delavskega sveta sprejet dogovor, da bodo posamezne službe opozorile organe upravljanja, če se bodo pri izvajanju nalog pojavljali kakršnikoli problemi in če bodo službe naietele na težave. Vendar do sedaj tega ni naredila nobena služba. Upravni odbor je sprejel sklep, da EOS vsak mesec poroča upravnemu odboru o poteku izdelovanja predpisov.

Glede analitskega ocenjevanja delovnih mest in predloga o nagrajevanju v strokovnih službah je komisija za analitsko ocenjevanje delovnih mest imela v zadnjem času že več sej, na katerih so obravnavali metode in način izvedbe tega dela. Ekonomsko organizacijska služba je pred več kot mesecem dni dala vsem vodjem služb obrazce, ki naj bi jih izpolnili. EOS je do zadnje seje UO prejela 17 izpolnjenih pol, čeprav so bile službe opozorjene na roke. Vse prispelle opise delovnih mest strokovni delavci v EOS tekoče pregledujejo. Potem bo nove opise delovnih mest dobila v dokončno obdelavo komisija za analitsko oceno delovnih mest in na osnovi tega pričela z opisovanjem. Upravni odbor pa je sprejel tudi sklep, da opozori službe, ki opisov DM še niso naredile, naj to store takoj.

O nagrajevanju v strokovnih službah je tudi že razpravljala strokovni kolegij. Sklep je bil, da prvotno izdelani predlog pregledajo vodje strokovnih služb, dajo o njem svoje mnenje in svoje predloge, da ne bi bilo kasnejših (ponavadi ostrih) razprav o prevelikih razlikah med to ali ono službo. Tov. Podpeskarjeva je povedala na upravnem odboru, da EOS

doslej ni dobila niti enega odgovora in predloga, da pa mora biti to delo končano in uvedeno v prakso v začetku prihodnjega leta.

Neizvršeni sklepi 14. seje delavskega sveta podjetja, ki se nanašajo na kadrovske službe, so bili:

— problematika informiranja in — razpis delovnih mest.

Dogovor na 14. seji delavskega sveta je bil, da kadrovska služba — oddelek za informiranje — pripravi problematiko informiranja in jo posreduje organom upravljanja v razpravo. Tov. Snuderl je razložil članom upravnega odbora, da je bila problematika informiranja sicer narejena v dogovorjenem roku, vendar je uredniški odbor ugotovil, da ni popolna, ker so manjkale še analize vsebine, dopisnikov in pregled področij, s katerih so bili objavljeni prispevki od 1. do 14. številke Save v letošnjem letu. Člani upravnega odbora so pripomnili, da bi o delu in poteku morali tekoče obveščati organe upravljanja.

Problematico informiranja in analize bodo že v tem mesecu obravnavale družbenopolitične organizacije. Skupno s pripombami bodo nato dobili vse materiale organi upravljanja v razpravo.

Do kraja letošnjega leta ostanejo neizvršene te naloge, ki so bile postavljene na 14. seji delavskega sveta podjetja:

- proučitev operativne sposobnosti SOP,
- sodelovanje med službami,
- analitsko ocenjevanje delovnih mest,
- nagrajevanje v strokovnih službah.

O poteku del pri teh nalogah bomo še poročali.

JOŽE STULAR

PROBLEMI, KI JIH NE BI SMELO BITI...

Sprašujemo se, zakaj ne dosega ali ne presega plana, ko toliko govorimo o delovni in tehnološki disciplini, o planiranju, o medsebojnih odnosih in podobno. Mnogokrat slišimo mnenje, da so le proizvodne delovne enote krive, če ne izvršimo plana. Vendar ni vse tako, kot govorimo. Res je, da bi proizvodne delovne enote z večjo prizadevnostjo na delovnih mestih, predvsem pa z večjo delovno disciplino lahko več prispevale k realizaciji planskih nalog.

Vsi vemo da v nekaterih delovnih enotah učinkovito izkoristijo svoj delovni čas samo 5 ur, nekje celo manj, nekatere enote imajo svoje kapacitete precej »napete«, da komaj nekaj odstotkov presega gajo normo ali pa jo dosega komaj 100-odstotno. Za realizacijo planskih nalog je v večji meri odgovoren še nekdo drug. Oglejmo si situacijo pred nekaj leti ko so pripravljali dela oz. planerji delali v oddelkih. Tekoče vsakodnevno so skrbeli za potrebne surovine in polizdelke in za nemoteno proizvodnjo. Takrat je planer oz. pripravljalec dela točno vedel, kolikšno ima tega in onega na zalogi in če je nastala kriza oz. pomanjkanje nekega polizdelka, je planer oz. pripravljalec dela takoj ukrepal, da ni prišlo do zastoja. Tudi preskrba z zmesmi je bila boljše in enakomernejša kot je sedaj. Ne bom trdil, da je bilo takrat planiranje idealno, to ne. Tudi takrat so bile napake, kakršnih ne bi smelo biti, vendar

pa lahko trdim, da bi bilo bolje, če bi še naprej ostali planerji v proizvodnih enotah in bi lahko planske naloge dosegali ali celo presejali, seveda v pogojih, če bi bile osnovne surovine zagotovljene.

Poglejmo, kakšno je planiranje, odkar sta bila planski oddelek in pripravna dela reorganizirana.

surovin, polizdelkov in podobno. Planerji in pripravljalci dela se držijo svojega plana kot sodniki zakonov, so zaprti v svojih pisarnah in pišejo programe, materialne črte, vrte telefone itd. No, prav tu je precejšen vzrok za neizpolnjevanje planskih nalog. Popolnoma zgrešeno je vso krivdo valiti na proizvodne delovne eno-

Osnutek statuta je dopolnjen

V septembru sta komisija za samoupravne predpise in politični aktiv podjetja obravnavala dopolnjeni osnutek statuta podjetja. Dopolnitve so bile narejene na osnovi mnenj in predlogov javne razprave, ki je bila izvedena pred letošnjim kolektivnim dopustom. Nanašajo se na nekatere vsebinske izpopolnitve in na spremenjeno zgradbo statuta, da bi bil na ta način sistematsko in smiselno kar najbolj izdelan. Statutu bodo v prihodnjih mesecih sledili še drugi splošni akti, kot so pravilnik o delitvi dohodka, delitvi osebnih dohodkov, delovnih razmerjih, strokovnem izpopolnjevanju in izobraževanju, varstvu pri delu in drugi.

Komisija in politični aktiv sta sprejela dopolnitve osnutka statuta podjetja. Sklenila sta tudi, da naj se ga ponovno razmnoži v nekaj sto izvodih in razpošlje vsem delovnim enotam (na 5 delavcev 1 izvod) v ponovno razpravo. Predvidevamo, da ga bomo razmnožili in razposlali v sredini prihodnjega tedna. Razprave po delovnih enotah naj se zaključijo najpozneje do 6. oktobra, da bo mogoče še pravočasno izdelati poročilo za delavski svet. Le-ta bo o osnutku statuta razpravljala na seji, ki naj bi bila še pred 15. oktobrom.

Komisija za samoupravne predpise

Planiranje je centralno. Planerji oz. pripravljalci dela ne gredo po oddelkih, da bi tekoče pregledovali zaloge, spremembe na delovnih mestih, izpade zaradi okvar strojev, pomanjkanje osnovnih

te ter njihove delavce. Treba je odgrniti pravo zaveso, za katero se skrivajo pravi grešniki. Proizvodne delovne enote in delavci so pripravljani in sposobni izvrševati vse naloge, ki so jim po-

Obvestilo o preselitvi

Glede na to, da ni vsem znano, da so se v septembru preselile v obrat II na Gaštej nekatere službe, obveščamo člane kolektiva, in vse, ki imajo kakršnekoli stike s Savo o naslednjem:

V upravno stavbo (bivša porodnišnica) Gaštej so se preselili:

— generalni direktor, njegov namestnik ter njuno tajništvo

— kadrovska služba
 - oddelek za delovna razmerja
 - oddelek za družbeni standard
 - oddelek za socialno delo
 - oddelek za informiranje

— ekonomsko organizacijska služba
 - program in analize
 - organizacija dela in upravljanje
 - sistem delitve OD

— tajništvo organov upravljanja

— tajništvo družbeno-političnih organizacij

Telefonska številka obrata II, preko katerega so vse omenjene službe vezane, je 22-111.

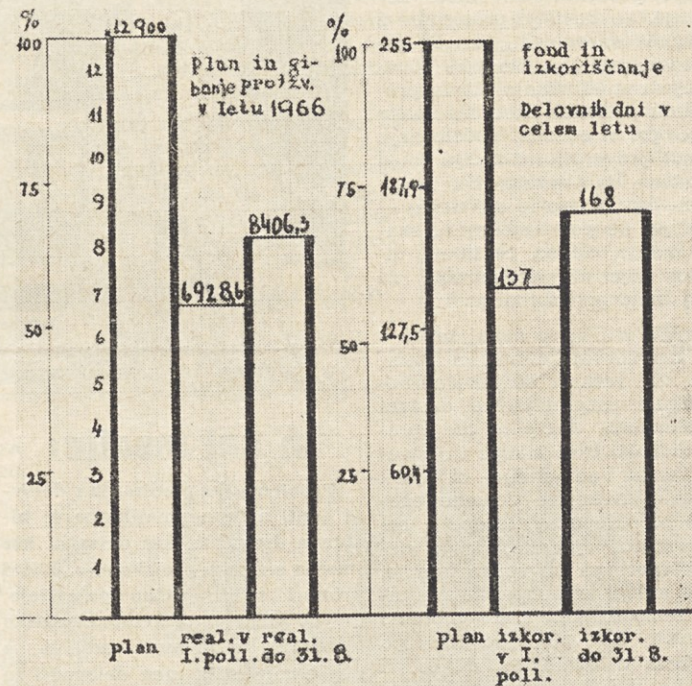
KAKO DELAMO

Letošnji letni plan po rebalansu (rebalans = sprememba, poprava) znaša 12.900 ton naših izdelkov.

V prvem polletju smo naredili 6.928,6 ton, do 31. 8. pa 8.406 ton izdelkov ali 65,2% planirane proizvodnje.

V začetku letošnjega leta smo planirali 255 delovnih dni, od tega smo jih v prvem polletju izkoristili 137, oziroma do 31. 8. delali 168 delovnih dni ali 65,9%. V I. polletju smo naredili povprečno 50,6 ton na dan, do 31. 8. pa 50 ton na dan.

Do konca leta (računajoč od 1. 9. dalje) nam še ostane: 87 delovnih dni, 4.493,7 ton proizvodnje, oziroma 5.393,7 ton proizvodnje ali 51,7 ton izdelkov na dan za planirano proizvodnjo (62 ton za našo interno obvezo).

stavljeni, seveda če imajo pogoje za to.

Poglejmo samo nekaj napak, ki jih skoraj vsakodnevno srečujemo: valjarna I dobi vsakodnevno delovne programe za polizdelke. Ustavimo se kar pri gumiranju tekstila, v programu je npr. naročeno toliko in toliko blaga x dvakrat ali trikrat zaporedoma pod »nujno«. Seveda se vsi držimo programa, kolikor je le mogoče, predvsem pa izvršujemo najprej tisto, kar je najbolj nujno. No, in posledice so že tukaj. Pri pregledih, ki jih občasno sami izvršimo, ko nam začne teči voda v grlo, ugotovimo, da je tekstila x, ki smo ga gumirali kot »nujno«, na zalogi za teden dni in celo več. Nasproti temu pa nastajajo izpadi, ker nismo mogli gumirati dosti tekstila Y. Kar moramo včasih narediti kot nujno, leži na zalogi po več tednov. Za dokaz svoji trditvi naj povem, da so bili primeri, ko je bilo na skladišču nevlaknizirano gumirano blago tudi pol leta. Zgodilo se je tudi, da priprava dela ne da v program blaga, ki ga rabi delovna enota oziroma ga ni dvignila iz skladišča surovin in izpadi so tu. Ta problem pa ni samo pri gumiranju tekstila, problem je tudi pri pripravi polizdelkov (ploščah in zmesih). Posledice so pri tem še mnogo večje, posebno če jih gledamo z materialne plati in škode zaradi zastojev. Če gumirano blago leži na zalogi nekaj mesecev, ni tako hude škode, razen

v posebnih primerih, ko se zaradi plastičnosti sprimega ovojno in gumirano blago. Ta sprijet tekstil se največkrat še da uporabiti.

Pri ploščah in zmesih pa je to popolnoma drugače. Nekatere plošče in zmesi, ki so zelo občutljive (tako imenovane zelo hitre), že po nekaj dneh predvlaknizirajo ali celo vlaknizirajo. Takšen material lahko potem uporabimo samo še za zbirno gumo in regenerat. Poglejmo nekaj primerov pri proizvodnji polizdelkov (plošče in zmesi). Naročeno je toliko in toliko kg določenih plošč. V valjarni I to »potegnemo« in oddamo naročniku (DE). Pri pregledu po skladiščih ali po delovnih enotah pa ugotovimo, da se enakih plošč (iste dimenzije in kvalitete), ki smo jih potegnili pred nekaj dnevi, še ni nihče dotaknil. V programu pa so spet naročene. Torej na eni strani nepotrebna zaloga, na drugi pa pomanjkanje polizdelkov, ki niso bili naročeni. Je to takomenovano moderno planiranje ali planiranje po reorganizaciji? Posledice takšnega planiranja so naslednje: Če je takšna plošča potegnjena iz zmesi, ki je »hitra«, nastane neizbežna škoda. Plošče predvlaknizirajo in procent zbirne gume se večja. Ali pa potegnemo npr. plošče, ki so zelo plastične, te v vročih poletnih mesecih ležijo na zalogi, se sprimejo, razležejo in so neprimerne za nadaljnjo uporabo. Zato so vodje de-

(nadaljevanje na 2. strani)

Problemi, ki jih ne bi smelo biti...

(nadaljevanje s 1. strani)

lovene enote in izmenski delovodje primorani tolikokrat sami naročati polizdelke, da ni še večjih izpadov. Prav takšni problemi se pojavljajo tudi pri zmesen. Planer naroči preveč nekaterih zmesi naenkrat in če je ta zmes občutljiva (hitra), že po nekaj dneh predvukanizira in spet gre v zbirno gumo. Najbolj se pozna kako sistematično je planiranje ob koncu meseca, ko je inventura: neizvršen plan, valjarni se veča dostotek zbirne gume, ki nam jo delovne enote zadnji dan vračajo.

Pa še o naših osnovnih surovinah: na rečno in zadovoljivo dobavo surovin iz uvoza Sava ne more kaj dosti vplivati. Kar dobimo in konkurrančno dobimo, moramo vzeti, če nečemo delati. Drugace pa je z domačimi surovinami. Pri tem bi odgovorni lahko vplivali na izboljšanje kvalitete, ki nam dela preglavice ze vseskozi. Vzemimo npr. zmesi za vezozracnice, kjer nam dela preglavice ze vseskozi kalcit, ker je pregrobo mlet. Zaradi tega je proizvodnja manjša in še veliko odpadka imamo. Prepričan sem, da bi z malo dobre volje lahko problem takoj odstranili. Če domači proizvajalci ne morejo proizvajati kvalitetnih surovin, pa bi sami lahko z majhnimi investicijami nabavili zračni sejalmik za sejanje kemikalij, ki jih uporabljamo v zmesen za izdelke, ki zahtevajo posebno fino mlete kemikalije. Se dosti je problemov z domačimi surovinami, ki bi jih lahko odpravili s tesnejšim sodelovanjem strokovnih služb in proizvodnih delovnih enot. Na splošno je pri nas slabo sodelovanje in ni prave koordinacije med službami. To pa zato, ker nekateri menijo, da so le oni nekaj — drugi pa ne pomenijo nič. Nekateri mislijo, da so, če imajo diplomo višje ali visoke šole, že nekaj boljšega, izbranega.

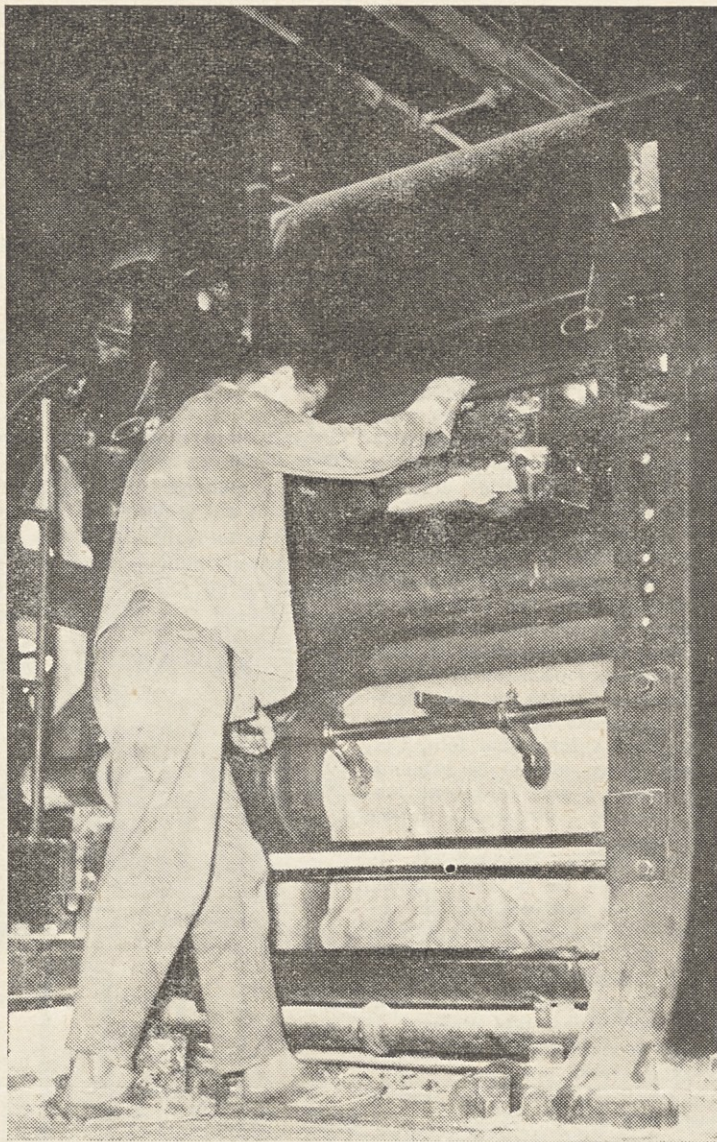
Spregovoril bi še nekaj besed o naši delovni in tehnološki disciplini. Ze večkrat so samoupravni organi razpravljali o delovni in tehnološki disciplini ter sprejeli tudi ustrezne sklepe in ukrepe, vendar se stanje ni dosti zboljšalo. Nekateri delovne enote so te sklepe in ukrepe z razumevanjem sprejele, druge delovne enote pa še vedno mislijo, da so sklepi samoupravnih organov samo bajke. Kako moremo zahtevati delovno disciplino po nekaterih delovnih enotah, če pa tega ne izvajamo povsod in dosledno. V nekaterih delovnih enotah delajo delavci vsaj približno do določene ure, v drugih pa ne. Ti delavci, ki se držijo delovnega urnika, upravičeno godrnjajo, ko pridejo v garderobo in vidijo delavce iz drugih delovnih enot, da so že pripravljani in čakajo, kdaj bo pozvonil tisti odrešilni zvonec za start. V teh ozirih bi morali biti enotni in kršilce discipline tudi kaznovati.

Če iz vsega tega potegnemo zaključek, lahko rečemo, da bi planske naloge lahko, če bi bilo dovolj osnovnih surovin na razpolago, dosegli in presegli, če bi vsak za svoje naloge in nepravilnosti materialno in moralno odgovarjal. Dokler pa ne bomo delali tako kot je treba, pa je vse gornjanje in pisanje zastoj. Pregovor pravi: manj govori, a več delaj. Mi pa delamo ravno obratno. Veliko govorimo in malo naredimo.

Iz praktičnih izkušenj lahko trdim, da so v večini primerov za izpade v proizvodnji krivi planerji in pripravljalci dela. Nekaj krivde nosi tudi biro za študij dela, ker ne more urediti norm tako kot je potrebno, vendar poudarjam, da se dajo norme dobro urediti samo s tesnim sodelovanjem z organizacijskim vodstvom delovne enote. Dokler pa ne bo takšnega sodelovanja, je ves napor biroja za študij dela skoraj zaman. Sele nato pridejo na vrsto ostale službe in proizvodne delovne enote. Dobro vemo, da je

naš delovni človek voljan in sposoben delati, samo treba ga je postaviti na pravo mesto, pravilno organizirati delo, ga pravilno podučiti in ustvariti dobre medsebojne odnose in uspeh bo zagotovljen.

JANEZ KLEMENČIČ

In kaj menijo:

Problematika planiranja v delovni enoti avtopnevmatikarna je bistveno drugačna, kot opisana, ker imamo serijsko proizvodnjo. Slični primeri se le redko pojavljajo, ker so planerji za avtopnevmatiko lokacijsko v delovni enoti in so neposredni stiki med delovodji in planerji stalna oblika dela. Mnogo bolj boleč problem avtopnevmatikarne je notranji transport: pomanjkanje transportnih sredstev in zelo slaba organizacija dela!

Velike zaloge zmesi, ki jih proizvodne enote pogosto ne potrebujejo, po drugi strani pa zastoji zaradi pomanjkanja drugih zmesi, ki jih spet rabijo — so posledica slabe koordinacije dela med planerji izdelkov in planerji valjarnih. Tukaj verjetno nekaj škripelje!

O sodelovanju med službami in posamezniki kar naprej govorimo in pišemo. Problem gotovo ni tako lahko rešljiv. Treba bo veliko dela, veliko vztrajnosti, potrpežljivosti in predvsem doslednosti! Nehote se ne morem znebiti vtisa, da nekateri naši organizatorji nikakor niso kos situaciji.

Nehajmo že enkrat z razgovori o diplomah, z dilemami na relaciji inženir-tehnik, z medsebojnimi očitki proizvodnih in neproizvodnih (beri strokovne službe) ljudi! Kdo je boljši, kdo je več vreden? Debata o tem je brez smisla, pa še škodljiva povrh. Vsi so v tovarni enako potrebni! Vsak naj v redu opravlja naloge na svojem delovnem mestu, vsak naj dela tisto, za kar je sposoben, zlasti pa je važno, da se naj ne vtikuje v druge posle!

JANEZ PONEBŠEK

Zaradi zastarelosti strojev in naprav v obratu I (stroji so stari tudi 20, 30 let) ni možno delo organizirati tako kot v novih prostorih z novimi stroji. Seveda pa to ne pomeni, da v valjarni I niso tudi pomanjkljivosti, ki pa se dajo odpraviti, če ne bi vsakdo zamahnil z roko, češ saj bo kmalu vse v obratu II! ▼

Problemi, ki...

v odnosu na članek »Problemi, katerih ne bi smelo biti«

Planiranje je zahtevna delovna operacija, ki zahteva koordinacijo vseh sodelavcev in služb. Zato je prav, da je planiranje za celotno tovarno skupaj. Spričo velikega pomanjkanja naročil, občasnega pomanjkanja nekaterih surovin in neprodanih gotovih izdelkov, smatramo, da je planiranje za delovno enoto tehnična hala v danih možnostih dobro. Do izpadov prihaja zaradi nepredvidenih strojelomov, pomanjkanja surovin, neizvršenih naročil drugih ekonomskih enot, slabo izvršenih uslug drugih DE, boleznin, nepravilnih izdelavnih časov, forsiranja proizvodnje v eni DE na račun druge itd. Za goro teh problemov pa verjetno ni kriva planska služba, ampak še kdo.

Vodja DE TH

Pripomba urednika:

Kot vidite, smo objavili dve priložnosti: prispevek tov. Klemenčiča, v katerem dokaj ostro postavlja vprašanje dobrega planiranja ter izjavi dveh vodij DE — avtopnevmatikarne in tehnične hale.

Kaže, da se problemi, ki jih navaja tov. Klemenčič, pojavljajo le v valjarni I. Iz tega pa lahko potegnemo zaključek, da je temu tako prav zaradi načina dela v tej enoti (obrtniški), ki je še prav tak kot pred 10 ali 20 leti. Večji del proizvodnje se odvija sedaj na Gašteju, ter se počasi uvajajo novi načini dela — planiranje, transport, serijska proizvodnja idr. Ko bo dograjena nova valjarna, bodo omenjeni problemi v glavnem odpadli.

Konferenca samoupravljalcev

Centralni svet zveze sindikatov je predlagal, da bi sredi prihodnjega leta v zveznem merilu organizirali konferenco samoupravljalcev Jugoslavije. Predlog so ugodno sprejeli in nekatera predsedstva občinskih sindikatov so se že pričela pripravljati na to konferenco.

Z namenom, da bi zbrali mnenja in predloge sindikalnih organizacij posameznih kolektivov o delegatih, referentih in o delu konference samoupravljalcev, je bil te dni v naši tovarni predstavnik občinskega sindikalnega sveta tov. Stane Božič. S predsednikom DS, UO in predstavnikom sindikalne organizacije so se pogovarjali o predlogu sklicanja konference in o tem, ali bi v začetku prihodnjega leta pripravili v kranjski komuni razgovor samoupravljalcev kranjskih kolektivov. Na tem razgovoru bi se lahko pogovorili o problemih samoupravljanja v delovnih organizacijah, o tem, kaj samoupravljanje zavira in kje so največje težave. Probleme, ki se tičejo samih delovnih organizacij in odnosov komuna — kolektiv, bi skušali rešiti z izmenjavo

mnenj (večjih ali širših problemov na relaciji kolektivi — republika in zveza), gre predvsem za razne predpise in zakonodajo s področja samoupravljanja, to pa bi strnili v referat ali resolucijo, ki bi jo posredovali delovni konferenci samoupravljalcev.

Zaenkrat smo z razgovori v občini prišli do ugotovitve, da bi bila konferenca vsekakor zelo koristna za nadaljnji razvoj samoupravljanja, in do dogovora, da družbenopolitične organizacije ali politični aktivisti v delovnih kolektivih pripravijo razprave o problemih samoupravljanja najprej doma, v svojih kolektivih. Z ugotovitvami bi nastopili na razgovoru samoupravljalcev v komuni.

Na kraju naj povem še to, da so prav problemom nadajnega razvoja samoupravljanja v Savi zadnji čas naše družbenopolitične organizacije posvetile posebno pozornost. O razpravi sindikalnega predsedstva smo pisali v pretekli številki, o zaključkih TK organizacije ZK pa čakamo prispevek našega dopisnika.

JOŽE ŠTULAR

Tri tone in več - vsak dan na ramenih

V valjarni v tehnični hali vlečemo gumene plošče za več delovnih enot. Vendar je zanimivo le eno delovno mesto. Tu dela delavec, ki mora vsako izmeno prenositi več kot 3 tone materiala. Nosit ga mora od predgrevalnih dvovaljčnikov na štirivaljčni kalander. Delo ni lahko. Vsak si lahko predstavljva, kaj pomeni prenašati vroč gumeni material na tako razdaljo in še po stopnicah.

»Nobenemu ne privoščim tega dela,« je dejal delavec, ko sem ga ogovoril. »Res je, da morajo nositi na kalander tudi v drugih valjarnah,« je nadaljeval, »vendar sem jaz še toliko na slabšem, ker moram skakati še po teh hudičevih stopnicah!« »Poglej moja ramena, saj so vsa rdeča, večkrat pa tudi opečena,« je rekel, »tudi po teh stopnicah sem že nekajkrat padel, še sreča, da si nisem nič naredil.«

Pogledal sem fanta. Vesel je bil kljub temu. Vendar sem mu razbral žalost, ki ga je spremljala na vsaki poti. Po stopnicah gor, po stopnicah dol. Njegov obraz se spači, ko naloži na ramo vročo gumeno gmeto in jo nese. Opazil je, da na kalandru zmanjkuje materiala. Pohitel je in želel, da ga le ne bi zmanjkalo. Prišel je še pravi čas. Oddahnil si je. Vendar

je moral zopet nazaj in znova naložiti.

Občutek sem imel, da ni človeka pri nas, ki bi lahko to preprečil. »Ze dolgo govorijo, da bodo naredili transportni trak. Toda iz tega še ni nič,« je dejal. Zelo dobro bi bilo, sem si mislil. Delovna sila manj. Nesreč manj. Pa tudi vlečenje bi bilo verjetno boljše.

Vemo za nesrečo, ko je fant ravno na tem delovnem mestu izgubil prste na roki. Če bi bil trak, bi prsti ostali celi in fant zdrav. To mesto čaka samo še na drugo, tretjo in naslednjo nesrečo.

Ali bomo tudi takrat še samo sočustvovali? Verjetno ne. Nekomu verjetno ne bo vseeno ali pa tudi. Res je, da imamo lepo število strojnikov. Ti so verjetno zmožni izdelati trak, nesreče pa niso sposobni preprečiti. Z majhno investicijo, ki bi se v kratkem obrestovala, bi ubili dve muhi na mah, ali pa še več. Upam, da ne bo dolgo časa treba čakati na to. Tudi fizično delo bi s tem ukinito. En človek manj toliko denarja več. Kvaliteta boljša. Zadovoljni vsi. Tako naj bi računali tisti, ki bodo pripravljali, ali pa mogoče celo izdelali transportni trak v valjarni v tehnični hali.

TONI HORVAT

Kaj je z otroškim varstvom v Kranju??

Otroško varstvo je verjetno v Kranju med najslabše urejenimi v Sloveniji, saj je v vzgojno-varstvene ustanove vključenih le 5,7 odstotka otrok. Po številu zaposlenih žena pa je občina Kranj skoraj pri vrhu — se pravi, da je v naši občini zaposlenih razmeroma veliko žensk — posebno v Tiskanini, Iskri, IBI. Tudi druga podjetja zaposlujejo od 40 do 50 odstotkov žena. Povprečje zaposlenih žena v občini znaša 47,2 odstotka — skoraj polovica vseh zaposlenih. Po statističnih podatkih je v Kranju 13.650 otrok do 15. leta, od tega jih 50 odstotkov nima nikakega varstva, 35 odstotkov ima delno (ali pomanjkljivo) varstvo in le 15 odstotkov otrok ima zadovoljivo varstvo. Od teh pa jih je le 5,7 odstotkov v otroških ustanovah, za katere pa tudi lahko trdimo, da varstvo otrok v njih še ni zadosti urejeno. Menda ni potrebno posebej poudarjati, da naša občina ni ravno tako revna, kot bi kdo iz gornjih podatkov lahko sklepal. Otroško varstvo pri nas zato še ni urejeno, ker ta problem še ni postal — sestavni del načrtovanja celot-

nega gospodarstva in družbenega razvoja občine.

Znano je tudi, da število mladostnih prestopnikov raste, da moramo — in doslej smo — vedno mašili »luknje« za reševanje tega problema. Toda občinu se vsiljuje vprašanje — zakaj? V Kranju je gradnja družbenih objektov vedno problem in občutek imam, da pri tem ne bomo nikoli prišli na zeleno vejo. Ponavadi ni sredstev — in kdo je kriv? Menda nihče, vprašanje odgovornosti ni pomembno.

Vendar bi končno le morali priti do spoznanja s preprostim računom, da se bolj splača vložiti iz skupnih sredstev 7 ali 10.000 SD za otroško varstvo, kot pa kasneje odriniti 50.000 SD za tisto mladino, ki zaidne na kriva pota in jo vzgajati v vzgojnopravnih domovih. Povem naj, da so bila sredstva, vložena v vzgojne domove, tolikšna, da bi z njimi rešili v celoti problem otroškega varstva naše komune.

Ne razpravljam o ukinitvi sredstev za vzgojne mamene, pač pa postavljam vprašanje, ali bomo (nadaljevanje na 3. strani)

PROBLEMI UGOTAVLJANJA IN MERJENJA ŽIVLJENJSKIH STROŠKOV

Piše:

Andrej Košič

Prvi dan v septembru so predstavniki našega kolektiva obiskali Železarno Jesenice oz. tiste delavce v njej, ki se že dalj časa ukvarjajo z izračunavanjem gibanja življenjskih stroškov na njihovem področju. Ta kratka vest je bila že objavljena na zidnem časopisu, namen današnjega sestavka pa je predvsem ta, da na kratko seznanimo bralce z življenjskimi stroški sploh ter načini zajemanja, ki jih bomo uporabili pri nas, obenem pa tudi s problemi, na katere smo že naleteli in kakšne lahko še pričakujemo pri ugotavljanju in merjenju življenjskih stroškov.

Pojem življenjskih stroškov sam po sebi pomeni stroške za dobrine osebne potrošnje, ki se dejansko trošijo v gospodinjstvih in so različni glede na dohodkovno in poklicno sestavo prebivalstva.

Potreba po ugotavljanju in merjenju življenjskih stroškov se razvija šele v novejši zgodovini, predvsem z razvojem socialističnih misli in dejanskega socialističnega gibanja v svetu. Zanimivo pa je, da v tem pogledu prednjačijo nekatere zapadne države kot Francija, Nemčija, Belgija, ZDA, kjer so nekateri znanstveniki že izdelali cele študije o življenju posameznikov in družin, nastale in razvile so se posebne inštitucije, ki se ukvarjajo samo z zasledovanjem življenjskih stroškov, precej dobro imajo vpeljana tudi že metodologijo ugotavljanja življenjskih stroškov ter tudi s teoretičnega vidika obdelane probleme, ki se pri tem delu pojavljajo. Tudi pri nas nekateri zvezni in republiški zavodi ugotavljajo gibanje življenjskih stroškov; v nekaterih delovnih organizacijah sami izračunavajo za svoje člane, ker se pač življenjski stroški po posameznih delih Jugoslavije bistveno razlikujejo.

Na enega od takšnih problemov, ki se predvsem pri analizi gibanja življenjskih stroškov pojavlja, smo naleteli že tudi med razgovori na Jesenicah. Gre namreč za ugotavljanje in merjenje gibanja sestave življenjskih stroškov. Najbolj razumljiv prikaz na podlagi praktičnega primera:

V jeseniški železarni uporabljajo pri analizi življenjskih stroškov tako imenovano »indeksno listo« šele iz leta 1937. Tak način dela ima prav gotovo svoje pozitivne lastnosti v pogledu časovne primerjave; pri njih namreč izračunavajo v odstotkih kritja življenjskih stroškov s prejemki po osvoboditvi vsako leto od 1955. leta naprej in ga primerjajo tudi z l. 1937. Ta primerjava je po svoji zanimiva, ker na primer po-

kaže, da je po osvoboditvi življenjski standard šele leta 1963 dosegel višino standarda v l. 1937; seveda velja to samo za tiste posameznike oz. družine, kjer je bila sestava stroškov enaka l. 1963 kot leta 1937. Če bežen pogled na »indeksno listo« pa nam pove, da praktično temu ni tako. Redkokateri posameznik je pred 3 leti pojedel še 3 kg koruzne moke na mesec (ali družina 8 kg) oz. je za vse usluge in ostale stroške (tu so všteti izdatki za vse obrtniške usluge, naročnine za časopis, za radio in TV, eventualni izdatki v zvezi s kakršnimi koli prevoznimi sredstvi, izdatki za obisk gledališča, kino in ostalih eventualnih prireditiv in ostalo) potrošil le eno desetino zneska za osnovne stroške (hrana, obleka in obutev, kurjave in razsvetljava stanovanja).

Iz navedenega primera jasno vidimo, da Jeseničani pri svojih raziskavah niso odpravili temeljnega problema ugotavljanja in merjenja življenjskih stroškov. To pa z vse hitrejšim razvojem in uporabo pridobitev moderne tehnike v gospodinjstvih ter višjimi življenjskimi stroški postaja iz dneva v dan večji. Dejstvo je, da praksa drugod v svetu in pri nas uporablja določene stalne potrošne liste (sestavljene na podlagi raznih anket), ki naj bi bile najbližji dejanski potrošnji te liste, pa tudi občasno prilagajajo spremembam v strukturi življenjskih stroškov. S tem pa se na drugi strani spet pojavlja problem pri varljivosti dobljenih rezultatov.

Za ugotavljanje gibanja življenjskih stroškov v naši občini, kjer živi velika večina članov kolektiva Save, obstajajo določeni viri podatkov pri gospodarskem odseku občine Kranj. Iz pričujočega

sestavek pa je menda razvidno, da rezultatov tega dela ni pričakovati kar čez noč, niti ne v nekem kratkem roku, še posebej ne zato, ker smo vsi, ki se nameravamo ukvarjati z omenjenimi problemi, polno angažirani z nekdanjimi obveznostmi na delovnih mestih, tako da bomo lahko delali analizo življenjskih stroškov le v našem prostem času. Upamo pa, da bodo tudi na tem področju kljub problemom, ki jih mi malo, vendarle v doglednem času doseženi določeni rezultati.

Seveda pa dobljeni rezultati ne bi bili samim sebi namen. Če od zgodnjih začetkov raziskav gibanja življenjskih stroškov je bil eden osnovnih momentov tudi ugotavljanje življenjskega minimuma, (kar je seveda tudi relativen pojem). Ti podatki so služili raznim zapadnim sindikalnim organizacijam pri postavljanju zahtev po minimalnih mezdah. Ne gre pa tega namena zanemariti tudi pri naši zvezi sindikatov. Ob iskanju novih poti dela ter uvajanju spremenjenih metod delovanja življenjskih stroškov bo omenjena organizacija lahko koristno uprabljala tudi dognanja s področja analiz življenjskih stroškov. Tako predvidevamo tudi pri nas v tovarni in občini, da bodo rezultati predvidenega dela vsaj v določeni meri pripomogli k spoznanju, kakšna je medsebojna odvisnost naših najnižjih osebnih dohodkov in najnujnejših življenjskih stroškov (življenjskim minimumom).

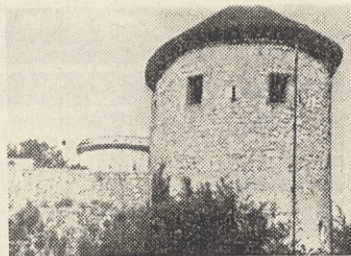
Odvisno od teh dognanj se bo verjetno oblikovala delovna, kasnejša politika ne le tovarniške sindikalne organizacije, ampak tudi v drugih neposredno zainteresiranih organizacijah in strokovnih službah.

ANDREJ KOŠIČ

„Iskreno se zahvaljujemo za prijeten izlet!“

Sedmega in osmega septembra letos je kadrovska služba — oddelek za družbeni standard — organizirala za naše upokojujence izlet v Crikvenico. Za izlet se je prijavilo kar za tri avtobuse naših bivših sodelavcev-upokojujencev, ki so nam po vrnitvi poslali naslednjo zahvalo.

»Upokojujenci, udeleženci izleta, se iskreno zahvaljujemo kolektivu Save, posebno pa še tistim, ki so neposredno organizirali izlet v Crikvenico. Lepo vreme je še pripomoglo, da smo se na izletu poču-

tili zelo dobro, da — celo okopali smo se. Med potjo smo si na Trsatu ogledali tudi muzej revolucije. Po ogledu muzeja smo nadaljevali pot v Crikvenico, kjer nas je čakalo izdatno kosilo. Vožnja je marsikoga precej utrudila, zato se jih je po kosilu šlo nekaj kopat, nekateri so počivali, drugi pa so odšli v mesto — po dobro kapljico.

Naslednji dan smo se iz doma odpravili ob 16. uri popoldan, se med potjo ustavili tu in tam, vmes popili kozarček »dobrega« in se zadovoljni, polni vtisov, spomi-

8. — 18. IX 1966

SAVA TUDI LETOS NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU

Tovarišu M. Stuhu, vodji prodajne službe, smo zastavili nekaj vprašanj v zvezi s sodelovanjem naše tovarne na zagrebškem velesejmu.

bivanjem novih poslovnih partnerjev, vsekakor pa ne s konkretnimi pogodbami.

3. Za katere naše izdelke vlada na zagrebškem velesejmu največje zanimanje?

Jasno je, da vlada na vseh takšnih prireditvah, med katere sodi tudi zagrebški velesejem, največje zanimanje za deficitarne izdelke in za novosti, ki jih posamezna podjetja pripravljajo. Tako že v naprej lahko ugotovimo, da bo potrebno na letošnjem velesejmu odgovarjati ljudem predvsem na vprašanja, zakaj ni gum za fiat. Sele na drugem mestu je interes za novitete, za nove vzorec starih izdelkov in podobno.

4. Menda prav vi iz našega podjetja že najdalj sodelujete pri organizaciji in pripravi naših razstav. Nam hočete povedati, kakšne težave se vse pojavljajo pri tem?

Verjetno bo držala ugotovitev, da pri organizaciji in pripravi naših razstav sodelujem najdlje. Kot smo že navajeni, gladko ne gre nikjer, tako tudi pri organizaciji razstav ne. Težave, ki se pri tem pojavljajo, so predvsem organizacijskega pomena. Glede tega naj zadošča ugotovitev, da je priprava razstave odvisna od več vrst obrtnikov ter je treba včasih biti pravi mojster, da uspeš dobiti vse, kar potrebujete, pravočasno. Skratka, če hočete razstavo pravočasno organizirati, moraš tekati od človeka do človeka ter pri tem uporabljati vse načine prepričevanja, da uspeš. Tudi v velesejemsko upravo so bile vedno težave glede dobre lokacije za naše podjetje.

5. Vaše pripombe?

Mnenja sem, da bi morali biti zastopniki v razstavnem paviljonu ljudje, ki lahko odgovarjajo konkretno na vsa poštevljena vprašanja, tembolj, ker zagrebški velesejem, predvsem v poslednjih letih, dobiva značaj internacionalnega sejma, kamor prihaja veliko število inozemskih kupecev. Zato se bo treba v bodoče izogniti naziranjem, ki tega dejstva v polni meri ne upoštevajo.

Kaj je z otroškim varstvom?

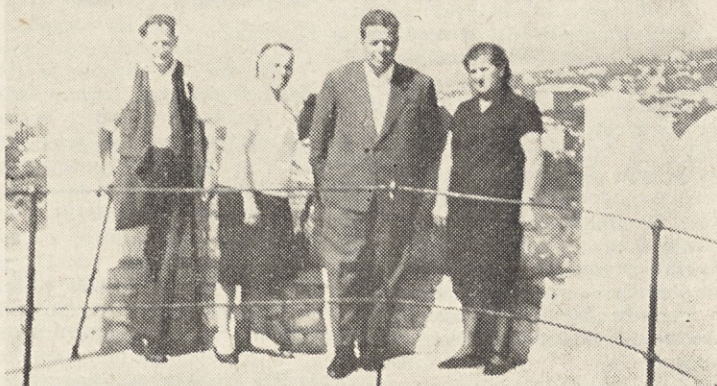
(nadaljevanje z 2. strani) posledice preprečevali, ali zdravili? Menda se bo vsak človek odločil za preprečevanje.

Po industrijski razvitosti se primerjamo s srednjo Evropo — na področju otroškega varstva pa z Albanijo! Posamezni občinski organi so o tem problemu že razpravljali. In žal samo to! Rešitve nikakršne!

Tudi ObSS je razpravljal o tem, dovolj kritično, ostro in konkretno. Sprejel je tudi ustrezne skle-

pe in si zadal naloge. Če bo vse realiziral, bo problem vsaj načel in z dobrim delom ter prizadevanjem vseh v občini tudi rešen. Svoje bo morala prispevati tudi občinska skupščina in njeni odborniki — in seveda v zelo veliki meri bodo morali sodelovati tudi občani. Pri rešitvi marsikaterega problema nastajajo težave zaradi pasivnosti občanov. Tudi na zborih volivcev so bila postavljena vprašanja o ureditvi otro-

(nadaljevanje na 4. strani)

Skupina naših upokojujencev, ki so si ogledali Trsat

nov in židane volje vrnili domov.

Poleg pohvale organizatorjem našega izleta pa se zahvaljujemo tudi vsem šoferjem za njihovo ustrežljivost med izletom in za varno vožnjo. Naj povem še to, da je bilo med nami tudi nekaj upokojujencev — osemdesetletnikov, ki sta jim družba in izlet še posebej veliko pomenila.

Na koncu še enkrat — najiskrenejša zahvala vsem in za vse. Želim, da na nas tudi v bodoče ne bi pozabili.

Tako nam je v imenu upokojujencev — izletnikov napisal Tine Svete. No, glede zadnjega stavka: vez med našimi bivšimi delavci in kolektivom je vseskozi trdna, povezava dobra in prav gotovo bo Sava tudi v prihodnje upoštevala, da so naši upokojujenci — naši delavci, ki so veliko prispevali k razvoju Save. Prav zato tudi čutilo dolžnost, da jim vsaj tu pa tam izkažemo pozornost.

Kaj je z otroškim varstvom?

(nadaljevanje s 3. strani)
škega varstva. Pasivnost občanov je največkrat posledica besedičenja, razpravljanja in neizvršenih obljub. Dejstvo je, da bo veliko otrok ostalo brez urejenega varstva, če tudi takoj začnemo z graditvijo domov in varstev. To narokuje nujnost, da se v občini le prične zadeva gibati.
Omenil sem že neurejenost obstoječih vrtcev in domov. Le eden je odprt od 5.30 do 19. ure, ostali pa le do 15. ure popoldan. Torej veljajo ti domovi samo in le za tiste, ki delajo dopoldan — se pravi uslužbenca. To pa pomeni, da mati delavka v neposredni proizvodnji, ki dela v izmenah, ne more dati otroka v varstvo ustanovi. Naj povemo, da so prav otroci teh ljudi najbolj potrebni strokovnega varstva, saj imajo matere vse premalo časa za delo

z otroki.
Mar je za nas sprejemljiv za ključek iz tega:
Varstvo otrok le za nekatere, organizacija vrtcev prirejena posameznikom (beri vodilnim v občini)? Občani pravijo tudi, da so vrtci ali domovi, v katerih imajo nekateri občinski možje svoje otroke, dobro opremljeni in urejeni. Menda bo to kar res ali vsaj delno res! In na koncu apel, ki naj ne gre v veter; stanje na področju varstva bi se bistveno spremenilo, če bi se s tem problemom vsaj deloma ukvarjali ljudje na položajih v občini in bi kdaj pa kdaj pogledali in obravnavali »žive primere«, posledice neurejenega varstva. Zdi se mi, da pa se tega vsi strašno izogibajo.

PAVEL GANTAR

skupno število otrok v Kranju	
brez vsakega varstva	50 %
imajo delno urejeno varstvo	35 %
imajo urejeno varstvo	15 %
varstvo v vrtcih in ustanovah	5,7 % od 100 %

SCHEMATSKI PRIKAZ VARSTVA OTROK V KRANJSKI OBČINI

ODLIČNO

KEGLJACI SO SE VRNILI S POKALOM ZA I. IN III. MESTO

Na vsakoletnem zagrebškem velesejmskem turnirju »Združenja usnjarske, čevljarne in gumarske industrije« je letos (v nedeljo, 11. septembra) sodelovalo 12 ekip, 4 iz Slovenije in 8 iz Hrvatske. Favoriti so bili domaćini Zagrebčani. Bili so dobro pripravljene in bi tudi uspeli, če bi ne bilo Savačanov oziroma Ambrožiča in Potuška, ki sta imela najboljše rezultate celotnega turnirja.

V tekmovalstvu na 100 lučajev je bil vrstni red: 1. Sava 2.459, 2. Appik Zagreb 2.403, ostale ekipe so bile mnogo slabše, 3. DIP Virovitica 2.269, 4. tovarna usnja Slov. Gradec 2.242, 5. Simečki Zagreb 2.241, 6. Planika Kranj, 2.210, 7. Standard Kranj 2.188, 8. Josip Kraš Karlovac 2.108, 9. Franjo Gorjup Zagreb 1.819, 10. VIO Varaždin 1.802.

Število kegljev, ki so jih porušili člani naše ekipe: Ambrožič 471, Potušek 442, Toplak 389, Pogorelec 384, Grašič M. 380, Petelinšek 373.

PRAV DOBRO

Turnir se je nadaljeval z borbenimi igrami, v katerih so bili 1. Appik Zagreb 382, 2. tovarna usnja Slov. Gradec 375, 3. Sava 367, 4. DIP Virovitica 359, 5. Planika Kranj, 351, 6. Standard Kranj 344, 7. Franjo Gorjup Zagreb 339, 8. Josip Kraš Karlovac 334, 9. Simečki Zagreb 314, 10. VIO Varaždin 308, 11. Franjo Gorjup Orosavlje 271, 12. Derma-Koteks Zagreb 217.

Naši so se takole odrezali: odlična sta bila Ambrožič 52 (2) in Potušek 52 (3), prav dobra sta bila Robar 45 (4) in Igljič 42 (5), na pol so zadostili Voršič 36 (5), Petelinšek 33 (4), Toplak 33 (5), popolnoma pa so odpovedali Grašič M. 28 (4), Pogorelec 25 (6) in Grašič S. 21 (9).

Celoten uspeh lahko ocenimo s prav dobrim, če ga primerjamo s lanskim, ki je bil odličen in 100 odstotno popoln.

AVGUST POTUŠEK STRELCEM POKAL ZA II. MESTO

Velesejmskega turnirja v Zagrebu se je udeležilo 10 strelskih ekip od 13 prijavljenih. Strelci

DOBRO!

Save so se odrezali kar dobro, saj so zasedli 11. mesto. Vrstni red in rezultati ekip po končanem tekmovalstvu so bili takile: 1. Planika Kranj, od 600 možnih je naredila 501 krog, 2. Sava I. ekipa, od 600 možnih naredila 490 krogov, 3. ekipa iz Virovitice od 600 možnih naredila 477 krogov.

Peto mesto je zasedla naša II. ekipa. Dosegli so 458 krogov od 600 možnih.

Za Savo so nastopali tile tekmovalci:

I. ekipa: Peternel Franc, Blaž Studen, Metod Zupan, Stane Toplišek,

II. ekipa: Karel Gaber, Stane Bec, Mirko Stifitar.

Najboljši med posamezniki v Zagrebu je bil tekmovalac Planike Ogrin, ki je dosegel 173 krogov od 200 možnih. Najboljši iz Save so bili: Peternel 169, Toplišek 165, Bec 160. Upam pa, da bomo drugo leto bolj resno zbirali ekipo, in da se bo treba malo prej pripravljati, ne pa zadnje dneve. Upam, da bomo le tako lahko dosegli boljše rezultate.

STANE TOPLIŠEK

Majhna nezgoda,
huda
posledica

Poškodbe zaradi nezgod pri delu v prvem polletju 1966

Kljub zavarovanju strojev in naprav, urejevanju delovnih pogojev, kljub intenzivnejšemu izobraževanju delovodij, vodij DE ter delavcev v neposredni proizvodnji, je bilo v prvih šestih mesecih letos nekaj več nezgod, kot v istem obdobju leta 1965 (lani 38, letos 52). Delno se ta porast opravičuje s povečanjem števila zaposlenih, precejšen vzrok porasta absolutnega števila nezgod pa je v velikem številu zaposlenih s kratkim delovnim stažem v naši tovarni.

Mnogo ugodnejša je bilanca nezgod na poti v službo ali iz službe. Lani je bilo 9 nezgod, ki so zahtevale do 30. 6. kar 265 dni bolovanja, letos pa so bile samo štiri in so zahtevale 87 dni bolovanja ali 21,7 dneva na nezgodo. Vse štiri poškodbe so utrpeli moški; - pri peš hoji (zaradi spodrslijaja) 1

— z mopedom 2
— z motorjem 1
Evidenca nekaj let nazaj kaže, da so nezgode na poti v službo ali iz službe običajno težje kot nezgode v tovarni. Iz navedenega je razvidno, da je bilo tako tudi v letošnjem prvem polletju.

TABELA

Kot je razvidno iz tabele, je bilo zaradi povečanega števila poškodb izgubljenih tudi več delovnih dni kot v istem obdobju lani; lani 799, letos 965, (razlika 166 dni). Nekaj manj dni bolovanja odpade na nezgode, kar kaže, da so bile letos poškodbe za malenkost lažje kot lani, razen štirih izjemnih primerov, ki so zahtevali več kot 30 dni bolovanja. Izračunani indeksi nazorno kažejo, da je bil porast zaposlenih mnogo manjši kot pa porast nezgod in porast izgubljenih dni na nezgodo.

DELOVNA ENOTA	Število zaposl.	Nezgod pri delu	Izpadli del. dnevi	Izp. del. dnevi zar. nezg. v l. 1965		Izp. dni na nezgodo	Nezgod na 100 zaposlenih
				nezg. v l. 1965	nezg. v l. 1965		
Valjarna I	46	5	112	29	22,4	4	
Valjarna II	122	11	176	89	16	3,6	
Avtopnevmatikarna	298	3	33	19	11	2	
Velopnevmatikarna	150	2	17	19	8,5	3,1	
Prešani izdelki I	63	2	106	53	53	2,2	
Preš. izd. II in rotociure	90	3	61	20,3	20,3	3,1	
Tehn. izd. in premazovaln.	96	1	5	5	5	1,1	
Cevarna II	86	2	9	4,5	4,5	4,3	
Klinasta jermena	46						
Prevleke	30	4	39	9,7	9,7	5,7	
Ročna konfekcija	70	4	36	9	9	9,3	
Mehanična delavnica I	43	4	41	10,2	10,2	5,2	
Mehanična delavnica II	75	1	26	26	26	3,4	
Elektrodelavnica	29						
Energetika	27						
Gradbeno-mizarska skup.	22	4	77	19,2	19,2	16,6	
Delavska restavracija	24	1	4	4	4	10	
Trgovska mreža	10	2	34	17	17	2,8	
Sl. za organ. proizv.	70	2	25	12,5	12,5	4,4	
Nabavna služba	45	1	17	17	17	2,2	
Varnost podjetja	44						
Ostale službe	363						
Skupaj:	1.849	52	818	147	15,7	2,8	
Primer. za prvo poll. 1965	1.727	38	625	147	16,4	2,3	
Indeks 1966/65	107,06	136,84	120,77		95,73	121,74	

DROBNE VESTI IZ KOLEKTIVA

● GIC
— letos je uspešno opravilo zaključni izpit za poklicne gumarje 20 učencev,
— v 1. letnik PGS se je na novo vpisalo 30 učencev.

● KS
— trenutno je v Savi zaposlenih 1881 delavec;
— DE z največ zaposlenimi je avtopnevmatikarna s 300 delavci, sledijo pa velopnevmatikarna s 154 delavci in valjarna II s 129 delavci;

— najmanjša DE v Savi je ekonomsko-organizacijska služba, v kateri je zaposlenih 10 delavk in delavcev.

● VALJARNA II
— v kratkem bodo v valjarni II začeli uporabljati novo napravo za ločenje olja. Odkar obstaja obrat II, je poleg ostalih problemov predstavljalo točenje in tehtanje olja poseben problem. Napravo so skonstruirali naši strokovni delavci in predstavlja za celotno tovarno precejšnjo pridobitev.

● UPRAVNA STAVBA
— upravno stavbo, v katero so se pred kratkim preselili delavci kadrovske službe in OES, je postavil prvi lastnik tekstilne tovarne Heller. Tekstilna tovarna omenjenega lastnika je bila 1946. leta nacionalizirana, 1958. leta pa so stekli v njej prvi stroji za proizvodnjo gumenih izdelkov.

● HTV
— za izobraževanje o varstvu pri delu je Sava v lanskem in letošnjem letu plačala približno 1 milijon starih dinarjev.

Micka Gumica

Dopust je za nami, pa se mi zdi da bi lahko rekla tudi kakšno dopustniško. Sicer vam moram povedati, da sama nisem bila nikjer na dopustu, ker sem bila med isto skupino, ki je med kolektivnim dopustom morala pospravljati za vami. Ne vem, kdaj bomo začeli pometati vsak pred svojim pragom. Tovarna je ostala v obupnem stanju, ko je večina odšla na dopust. Tu papirji, tam steklenice, čunje, svinčniki in druga šara, to je predvsem pisarniški material. Po oddelkih pa so ležale znesi, vozčki, ovojno blago, vse navz križ kot po bitki. Sem pa tja je tudi kak stroj spuščal obratne solze od žalosti, da je tako malo cenjen. Takšen drendaj, da te je kar pri srcu zbolelo, ko je človek to gledal. Skušali smo postaviti red vsepovsod po celi tovarni, in to nam je še kar uspelo. Nekateri so si sice malo »opomogli«, mislim do ma, ker je v podjetju zmanj kalo razno orodje, blago in celo voziček v valjarni II. Čudim se, da niso bili vrtarji bolj pozorni na takšne »korajžneže«, ki so kar voziček ukradli. Drugače smo p delali skrajšan delovni čas — približno 4 do 5 ur na dan tako da prav utrujeni tud mi nismo bili po kolektivnem dopustu. Vmes ga je bilo p še tudi kakšen kozarček. Č ne med delovnim časom p po njem. Slišala sem tudi, da so bili med kolektivnim do

pustom razni premiki v levo in desno. Zlobneži pravijo: še en kolektivni dopust, pa bodo vsi Savčani oženjeni!

Tisti, ki ste bili na dopustu, ste se pa tudi spočili, verjetno tudi nekaj popili, zato lahko sedaj vsi skupaj uspešno delamo.

Naši »vrhovci« so se preselili v bivšo porodnišnico, oz. v novo upravno zgradbo obrata II. Poskrbela sem (s pomočjo vez), da sem se z njimi preselila tudi jaz — da bom za njimi čistila in vam marsikdaj lahko kaj povedala. Veste, naredili so kar lep razpored:

— nekateri so v bivši porodni sobi — upam, da bodo tudi za nas kaj dobrega porodili,

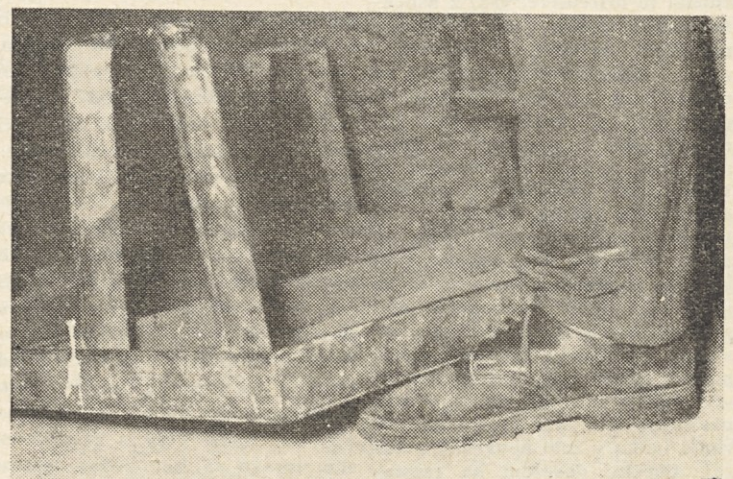
— nekateri pa so v bivših spalnicah — upajmo, da ne bodo spali, pač pa delali.

Naš generalni direktor pa je v bivši otroški sobi — pa tudi upajmo, da ga to ne bo motilo. Takole so se razporedili po lepih pisarnah naši »vrhovci«. Morali bodo držati red in čistočo, drugače bom pa kar z metlo marsikoga pohladila.

Slišala sem tudi, da se v transportu nekaj kuha, da so tile naši šoferji zelo jezni, ker jim drugi hodijo v zelnik, ki pa niso kos, kot pravijo, poklicu.

Upam, da boste pravilno razumeli moje ugotovitve. Sicer pa ugotavljamo že vsi, samo rešujemo bolj slabo ali pa nič.

Na svidenje spet drugič.
Micka Gumica

Zaradi površnosti se dogajajo tudi takšne nesreče